

Verslag vergadering raadsronde gele kamer d.d. 27 augustus 2019

Verslag: mevrouw Sinsel (Notuleerservice Nederland)

Beleidskader Jeugdhulp Zuid-Limburg 2019–2022

Aanwezig:

Voorzitter: de heer J. Janssen
College: wethouder Jongen
Griffie: de heer Golsteijn (secretaris)
Fractiewoordvoerders: de dames Demas, Korsten, Meijer, Van Loo en Slangen en de heren Boelen, Garnier, Grippeling, Pulles, Raike en Verkoijen
Ambtenaar: mevrouw De Rond

De voorzitter opent de vergadering om 19.02 uur. De voorzitter deelt mee dat in het voortraject van de besluitvorming bij elke gemeente in Zuid-Limburg advies is gevraagd aan de Sociaal Domein Adviesraad. De adviezen zijn verwerkt in het beleidskader. Op 11 juni en 18 juni 2019 hebben reeds informatierondes plaatsgevonden. Vandaag wordt de besluitvorming voor de raadsvergadering van 10 september voorbereid.

Eerste termijn

Groep Gunther (Raike) dankt en vraagt naar de stand van zaken van de 50-gezinnen aanpak.

De **Seniorenpartij Maastricht** (Boelen) stelt vast dat in het voorstel veel pluspunten staan. De fractie vraagt naar de stand van zaken van de twee toezeggingen die de wethouder in de informatieronde heeft gedaan.

Wethouder Jongen vraagt meer uitleg.

De **Seniorenpartij Maastricht** (Boelen) antwoordt dat de wethouder een publieksvriendelijke versie van de uitvoeringsregeling heeft toegezegd. Deze zou in concept klaar zijn voor het reces. Verder zou de fractie graag een Maastrichts uitvoeringsplan per jaar hebben met de taak- en doelstellingen die aan de gemeente Maastricht worden opgelegd.

D66 (Demas) stelt vast dat op 11 juni en 18 juni al veel vragen zijn gesteld. D66 sluit aan bij de vraag van de Seniorenpartij over de publieksvriendelijke versie. D66 maakt zich ook nog steeds zorgen over de verbinding tussen jeugd en onderwijs. De fractie vraagt aan de wethouder om met dit aandachtspunt terug te komen naar de raad indien hierin niets verandert, zodat dit samen bekeken kan worden.

GroenLinks (Korsten) stelt vast dat met dit beleidskader het voornemen wordt uitgesproken om een overstap te maken vanuit de systeemwereld naar de leefwereld. GroenLinks vindt dat een heel goed voornemen, maar in het document staan wel nog heel veel dingen van de systeemwereld, zoals de doorontwikkeling van de werkwijze van 1G1P1R en het anders organiseren van verblijf. Die trend naar de leefwereld komt dus niet goed naar voren. GroenLinks vindt dat jammer en vraagt de wethouder om een reactie.

Verder is ook niet zo duidelijk hoe de voorgestelde prioriteiten gaan bijdragen aan de Maastrichtse problematiek. Die zijn immers niet helder beschreven. Men kan bijvoorbeeld ook aan nog meer praktijkondersteuning bij de huisartsen, of aan nog meer opvoedingsondersteuning of meer opvang voor tijdelijk vastgelopen jeugd in de reboundvoorzieningen denken. GroenLinks vraagt of de wethouder ervan overtuigd is dat de genoemde speerpunten goed passen bij de Maastrichtse problematiek. Misschien kan het verzoek van de Seniorenpartij ook helpen om dit beter inzichtelijk te maken? GroenLinks zou ook graag een algemeen jeugdbeleid zien en daarin moet dit beleidskader, maar ook bijvoorbeeld de onderwijsvisie, de samenwerking met scholen en het CNME en de kinderburgemeester passen. GroenLinks vraagt dus om een breder kader en wil graag weten of de wethouder hierover na wil denken.

De **Partij voor de Vrijheid** (Grippeling) vraagt meer informatie over de lobby richting het Rijk ten aanzien van de stijgende zorgkosten. Hoe is die lobby opgezet?

De **VVD** (Verkoijen) heeft geen verdere vragen.

De **PvdA** (Slangen) heeft nog vragen over de transformatiedoelen en de prioriteiten. De PvdA maakt zich vooral zorgen over het in control blijven en zijn en het sturen op resultaten. In de komende jaren zal in de uitvoering moeten blijken of dit goed wordt uitgewerkt. Verder verdient high trust, high penalty inderdaad in de komende tijd ook alle aandacht en zorg. De PvdA kan zich inhoudelijk geheel aansluiten bij het stuk. De PvdA deelt ook de visie dat jongeren binnen hun eigen leefwereld geholpen moeten worden. Verder vindt de PvdA ook de veranderingen bij de knooppunten heel goed. De PvdA vraagt wel nog veel aandacht voor de doorontwikkeling van de werkwijze van 1G1P1R. Kan de rapportage van december ook gedeeld worden met de raad?

Verder vraagt de PvdA meer aandacht voor de borging van de kwaliteit van de pleegouders. Er wordt gesproken over de uitval van pleeggezinnen, maar de PvdA mist een analyse van waarom dit gebeurt. Dit kan namelijk ook te maken hebben met de situatie waarin de jongeren terecht komen. Een analyse is ook nodig om te bekijken hoe de pleegzorg versterkt kan worden. Dit geldt ook voor het anders organiseren van verblijf. Bij het hebben van meer gezinshuizen moet men vooral waken voor de kwaliteit in plaats van voor meer snelheid.

Ten slotte maakt minister De Jonge zich zorgen over de open house constructies in de jeugdzorg. De PvdA vraagt hoe met dit stuk de transformatiedoelen, de visie en de prioriteiten in de contracten met de zorgaanbieders worden ingebed.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) schaart zich grotendeels achter het raadsvoorstel. De jeugd heeft de toekomst. Het is heel belangrijk dat de jeugdhulp wordt doorontwikkeld met onderwerpen zoals managementinformatie, maar ook prognoses. Komt er ook meer controle op de geleverde kwaliteit van zorg en de toetsing van de aangeboden plannen van aanpak? PVM wil graag dat vooral binnen de eerste lijn wordt doorontwikkeld, bijvoorbeeld door het meer inzetten van praktijkondersteuners bij huisartsen. Dat is wellicht een stap in de goede richting voor meer efficiency in de jeugdzorg.

De **SP** (Pulles) sluit aan bij de opmerkingen van D66, GroenLinks en Groep Gunther.

50PLUS (Meijer) sluit aan bij de vragen van de Groep Gunther.

Het **CDA** (Van Loo) mist de besluitenlijst van 18 juni 2019. Kan die nog worden nagezonden? Het CDA heeft signalen ontvangen dat er vaak geen budget meer is als een indicatie afloopt en toch nog zorg nodig is. Daardoor ontstaat dan een wachtlijst. Kan in een eerder stadium worden bekeken of een verlenging van de indicatie nodig is? Zo nee, wat betekent dit voor de zorgvrager?

Verder maken kleine zorgorganisaties zich ook zorgen dat zij wellicht ondersneeuwen bij de grote organisaties. Hoe gaat de wethouder daarmee om? Het CDA vindt dat kleine zorgorganisaties ook nodig zijn binnen de jeugdzorg. Kan de wethouder garanderen dat dit wordt gecontinueerd?

Wethouder Jongen constateert met plezier dat de fracties het plan omarmen. De wethouder dankt daarvoor. Mevrouw De Rond is de projectleider van de 50-gezinnen aanpak en zij zal ingaan op een deel van de gestelde vragen.

Mevrouw **De Rond** legt ambtelijk uit dat voor de zomer mensen zijn geschoold om maatwerk bij de 50-gezinnen aanpak te gaan leveren. Gisteren is ook een brede bijeenkomst geweest binnen Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland om medewerkers over die aanpak te informeren. De gehele afdeling is nu geïnformeerd over de 'maatwerk eindbazen' en dit is ingebed in de organisatie. Verder wordt de raad op 1 september 2019 ook hierover geïnformeerd. Daarnaast worden de nieuwe maatwerkconsulenten – die inmiddels zijn gestart – ook geschoold zodat in ieder gebiedsteam een consulent, een maatwerk eindbaas zit die de collega's kan ondersteunen. Momenteel wordt dit dus ingebed binnen de organisatie. Anderzijds zijn ook vanuit de eerste casussen knelpunten opgehaald en dat gaat met name over onderwijs, jeugd en wonen. Nu wordt ook bekeken of het beleid wonen voldoende is aangesloten op het sociale domein en op de ernstige problematiek van deze gezinnen. Er wordt ook bekeken welke mogelijke wijzigingen getroffen kunnen worden. Verder is het ook mooi om te zien dat de oplossing vaak ergens anders in zit dan in de jeugdhulp, zoals in het oplossen van schulden.

Wethouder Jongen zegt toe dat de publieksversie deze week wordt rondgestuurd (toezegging). De wethouder is hierover ook zeer tevreden.

In antwoord op de Seniorenpartij legt de wethouder uit dat in de monitor twee keer per jaar achteraf verantwoording wordt afgelegd. De wethouder is wel getriggerd door de vraag om vooruit te gaan kijken. De wethouder combineert dit ook met de opmerking van GroenLinks over de leefwereld. De wethouder

zal nagaan of de ambtenaren in het najaar een document op kunnen stellen dat meer ingaat op de leefwereld, de samenwerking en de knelpunten.

De **Seniorenpartij Maastricht** (Boelen) vindt het ook belangrijk om te bezien of de doelstellingen zijn bereikt. Men moet de kwantificering niet vergeten.

Wethouder Jongen legt uit dat de jeugdzorg een open einde regeling is. Het zal echter niet zo zijn dat jeugdhulp niet meer nodig zal zijn.

Verder is de gemeente Maastricht niet de enige gemeente in Nederland die kampt met tekorten op de jeugdzorg. In 2015 is de jeugdzorg gedecentraliseerd en is de gemeente Maastricht helaas gekort met 25-30%. De raad heeft besloten om dit bij te plussen zodat niemand een kind van de rekening wordt. De werkgroep – in het kader van de VNG – brengt telkens opnieuw de tekorten bij de minister onder de aandacht. De minister stelt nu circa 350 miljoen euro per jaar voor in totaal 3 jaar beschikbaar voor geheel Nederland. Die middelen zijn echter zeker niet genoeg. In die 3 jaar zal ook worden onderzocht wat de structurele problemen zijn en wat dit financieel betekent. Het volgende kabinet zal dit daarna mogelijk gaan oplossen. Indien men op deze manier doorgaat zal dit in Nederland op gemeentelijk niveau immers spaak lopen. Men moet dus flink de vinger aan de pols houden. De gemeente Maastricht kampt immers met een jaarlijks tekort van circa 8 miljoen euro. De wethouder zit ook iedere 14 dagen wel ergens in den lande voor overleg hierover.

GroenLinks (Korsten) vraagt waarom de wethouder denkt dit te kunnen gaan volhouden. De wethouder neemt in feite een voorsprong op toekomstige begrotingen.

Wethouder Jongen legt uit dat het college van Maastricht geen andere keuze heeft. De wethouder ziet dit als zijn missie. Het is ook fijn als de raad het college daarin steunt.

Verder heeft de PvdA aandacht gevraagd voor de transformatie en om te sturen op resultaten. Het college is hiermee bezig, but 'it takes two to tango'. In de jeugdzorg is men ook heel gepassioneerd bezig met de jeugd, maar wat minder met de cijfers. De wethouder wil echter ook graag efficiënter werken en dit moet werkenderwijs in de contracten tot uitdrukking komen. Verder doet de PvdA ook een appel aan de kwaliteit van de pleegzorg. In samenwerking met de griffie en de ambtenaren moet bekeken worden in welke vorm dat moet worden gegoten. De wethouder zal hierop in het najaar of in het voorjaar terugkomen.

Verder vindt de wethouder – net zoals PVM – dat de praktijkondersteuners heel goed werk verrichten.

Dit wordt uitgebreid en is op termijn ook goedkoper dan de hulp in een later stadium inzetten. Verder gaan de voorzitter en de griffie – en niet de wethouder – over de besluitenlijst.

Daarnaast deelt de wethouder mee dat het budget onbepaald is. Mensen die hulp nodig hebben, krijgen hulp. Ten aanzien van het pleidooi voor de kleinere instellingen legt de wethouder uit dat de grote organisaties veel knowhow hebben. Bij de kleinere instellingen is dat niet altijd het geval. Aan het begin van dit jaar is gezegd dat men tenminste 15 cliënten per jaar moet hebben om een contract te krijgen. Momenteel werkt men samen met circa 190 zorgaanbieders en dat mag wat de wethouder betreft wel wat minder. De wethouder zoekt daarbij naar een balans. De wethouder vindt echter ook dat er keuzemogelijkheden moeten blijven en hij wil ook oog hebben voor de kleinere organisaties. De wethouder gaat ook geregeld op werkbezoek om te horen welke zaken spelen.

Tweede termijn

GroenLinks (Korsten) herhaalt de vraag over de meerwaarde van een wat algemener jeugdbeleid. Er zijn immers zoveel zaken die invloed kunnen hebben op de jeugdhulp.

Wethouder Jongen beantwoordt deze vraag bevestigend. De wethouder is in de afgelopen maanden samen met de ambtenaren bezig geweest met het formuleren van een onderwijsvisie. Dat is een hele toer geweest. Indien men dit – ook terecht – combineert met de jeugdzorg en bijvoorbeeld het popbeleid en cultuurvoorzieningen wordt dit al gauw een gebed zonder einde. Jeugdbeleid gaat ook veel verder dan jeugdzorg en gelukkig heeft de overgrote meerderheid van de jeugd ook geen jeugdzorg nodig. De wethouder zal over de vormgeving van dit appel gaan nadenken. Dit sluit ook aan bij de oproep van D66. De wethouder onderschrijft dit dan ook geheel. Het zijn immers nog altijd twee werelden en men is niet altijd gewend om samen te werken. De knooppunten zijn voorbeelden van waar het goed kan gaan, maar nog lang niet alle onderwijsinstellingen hebben goed functionerende knooppunten.

Partij Veilig Maastricht (Garnier) heeft nog een vraag over de versobering binnen de jeugdzorg. Hoort het schoolbusvervoer bij onderwijs of bij jeugd? Sommige kinderen van acht, negen jaar moeten immers

zelf met het openbaar vervoer naar hun school – het speciaal onderwijs – in Meerssen. Hoe kan dit probleem worden opgelost?

Wethouder Jongen legt uit dat de kinderen die naar het speciaal onderwijs gaan – en die vanwege fysieke of psychische problemen geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer – gebruik kunnen maken van het speciaal vervoer (het leerlingenvervoer). Dit moet ook gewaarborgd blijven. Verder heeft de wethouder aan den lijve ondervonden hoe beperkend het leerlingenvervoer kan zijn. Dit bevordert namelijk niet altijd de zelfstandigheid van kinderen. De wethouder deelt echter ook de mening van PVM over de jongere kinderen in dezen. De wethouder vraagt om de regeling af te wachten.

Het **CDA** (Van Loo) vraagt of voor de kleinere zorgaanbieders andere criteria moeten worden opgesteld. Anders verliest men immers misschien de keuzemogelijkheid voor de zorgvragers.

Mevrouw **De Rond** legt uit dat de kwaliteitseisen voor alle zorgaanbieders gelijk zijn. Er worden echter verschillende soorten zorg ingekocht en de kleine zorgaanbieders bieden vooral begeleiding in het lagere segment. Voor de meer complexe zorg komt men vaak uit bij de grotere zorgaanbieders.

Wethouder Jongen voegt desgevraagd toe dat niet gesnoeid wordt op de financiën. De wethouder wil graag dat kleine zorgaanbieders meer gaan samenwerken. Samen is men dan immers een middelgrote aanbieder.

De voorzitter vat samen dat de publieksversie deze week wordt verzonden. Daarnaast zal de griffie de besluitenlijst morgen verzenden.

Desgevraagd achten **Groep Gunther** (Raike), de **Seniorenpartij Maastricht** (Boelen), **D66** (Demas), **GroenLinks** (Korsten), **Partij voor de Vrijheid** (Gripping), de **VVD** (Verkoijen), de **Partij van de Arbeid** (Slangen), **Partij Veilig Maastricht** (Garnier), de **SP** (Pulles), **50PLUS** (Meijer) en het **CDA** (Van Loo) het raadsvoorstel rijp voor besluitvorming als hamerstuk.

De voorzitter stelt vast dat het raadsvoorstel wordt behandeld in de raad van 10 september 2019.

De voorzitter sluit onder dankzegging van de aanwezigen de vergadering om 19.47 uur.

Maastricht, 27 augustus 2019

Golsteijn
Secretaris

J. Janssen
Voorzitter